

НОВАТА РЕАЛНОСТ НА УНИВЕРСИТЕТСКОТО ОБУЧЕНИЕ ПО МУЗИКА ПО ВРЕМЕ НА ПАНДЕМИЯ

В БРАЗИЛИЯ

Държавен Университет на гр. Бразилия, Бразилия

Universidade de Brasília – UnB

*Проф. д-р Божин Илиев Недялков – заместник-директор на музикалния
департамент*

*Дисциплини които води: обой, музикален език и музикално структуриране,
камерна музика*

Проф. д-р Надя Василева Недялкова

*Дисциплини които води: цигулка, камерен оркестър - струнни инструменти,
камерна музика*

Резюме: *В настоящата статия са разгледани едни от най-важните предпоставки за изграждането и организирането на образователна структура на университетско ниво в условията на пандемия. Наблегнато е на проблемите, които възникват при преминаването от нормално към дистанционно обучение в сферата на музиката. Описани са принципите на предварителната логистика за правилния анализ на регионалните специфики по отношение на социалните ресурси, което да помогне на студентите с по-ниски доходи да бъдат успешно интегрирани в структурата на новото синхронно¹ и асинхронно² обучение. Чрез споделяният опит от Музикалния Отдел на Държавния Университет на град Бразилия (UnB-MUS) и разглеждането на основните характеристики на предпочитаните виртуални платформи става ясно, че за преподавателите по музика се разкриват разнообразни възможности за организирането и утвърждаването на една професионална академична структура, която да бъде използвана не само в ситуация на пандемия, но и в бъдеще за по-мобилно и задълбочено образование свързано с постоянно усъвършенстващите се технологии.*

Ключови думи: *пандемия, обучителни платформи, дистанционно обучение, университетско музикално образование, интернационален опит.*

¹ Онлайн обучение протичащо в реалното време на учебния час.

² Предварително записани лекции, домашни упражнения и др. Обучителният процес не съвпада с реалното време на учебния час.

Abstract: *This article discusses some of the most important prerequisites for building and organizing an educational structure at a university level in the midst of a pandemic. Emphasis is placed on the problems that arise in the transition from normal to distance learning in the field of music. The principles of preliminary logistics for the correct analysis of the regional specifics in terms of social resources are described, which will help the students with lower incomes to be successfully integrated in the structure of the new synchronous and asynchronous education. Through the shared experience of the Music Department of the State University of Brasilia (UnB-MUS) and the consideration of the main characteristics of the preferred virtual platforms, it becomes clear that music teachers have various opportunities to organize and establish a professional academic structure to be used not only in a pandemic situation, but also in the future for more mobile and in-depth education related to ever-improving technologies.*

Key words: *pandemic, learning platforms, distance learning, university music education, international experience.*

Новата реалност от 2020-та година, породена от световната пандемия, предизвикана от вируса Ковид-19, доведе до драстични промени в стереотипа на образователната система в повечето страни по света. Като преподаватели в Държавния Университет на град Бразилия, авторите на настоящата статия желаят да споделят своя опит, който са натрупали заедно с бразилските си колеги, както и някои основни принципи, наблюдения, анализи и изводи относно работата си на дистанция.

Музиката, през погледа на модерното мислене, може да бъде разглеждана като най-старата виртуална среда за структуриране, компилиране и предаване от една страна на мисли, чувства и образи, а от друга страна на философски, религиозни, фолклорни, социални и всякакви други изводи и послания на личността към останалите хора. По тази причина, преподавателите по музика, най-неочаквано установиха, че са едни от най-подготвените за преминаването към виртуален способ на обучение. Поради спецификите на музикантската професия съзнанието на педагозите по музика се оказва предразположено към бързото адаптиране за работа от разстояние с новите платформи от технологичен вид.

Първоначално се породиха съмнения относно преминаването към „новия“ начин на обучение, а именно на дистанция. Те бяха присъщи за повечето университетски преподаватели, особено в отделите по изкуствата и в частност Музикалния Департамент на Държавния Университет на град Бразилия. За начало бяха проведени няколко онлайн събрания на академичния съвет за да се приеме стратегия, определяща план за действие, който да реорганизира целият обучителен процес на музикалния отдел. Взето бе решение за анализиране на всяка дисциплина поотделно относно възможността да бъде адаптирана изцяло, частично или да бъде изключена от дистанционното обучение докато трае пандемията. За целта се наложи всеки преподавател да пренапише плана на дисциплините за които е отговорен, да ги анализира и да ги адаптира според новите условия на преподаване. Бяха взети под внимание някои основни параметри по отношение нивото на новоприетите студенти, както и възможностите им да участват в компютъризиран и онлайн процес, което включва наличност на необходимите условия, като: познания, устройства, интернет и всички останали предпоставки за организиране на „хоум офис“.

За по-бързото ориентиране на преподавателите в новата обстановка, университета отвори безплатни специализирани курсове, водени от професори с дългогодишен опит в дистанционното обучение и в технологиите. За кратко време цялата административна система на института бе преработена за преминаване към работа от „хоум офис“. Системата с ново название SIGAA UnB се наложи да бъде конструирана така, че да включва съответните преподавани дисциплини, които да бъдат поставени в учебната страница на

всеки преподавател³ и студент. На преподавателят, чрез неговата страница, бе предоставена възможност да поставя и коригира (при необходимост) плановете на своите дисциплини, да контактува със записаните студенти, да отбелязва присъствия и да оценява семестриално всеки студент. По този начин SIGAA се превърна в основна официална административна платформа свързана с учебния процес. Съществува още една по-висшестояща административна електронна среда, създадена преди няколко години, която е в тесен контакт с административните процеси, които изискват електронен подпис и са свързани както с университета така и с Министерството на образованието. Тази управляваща платформа включва: процеси за конкурси за преподаватели, назначения, молби за отваряне на курсове, повишаване на нива, отпускане на средства за определени събития, поръчване на оборудване, ремонти, поддръжка и др. Освен тези две административни електронни среди институтът осигурява платформите Aprender (Moodle) и Microsoft Teams за пряка работа в учебния процес. Университетът позволява използването и на други средства за комуникация по усмотрение на преподавателя, като Zoom, Google meet, Skype и др.

Основно изискване за провеждането на дистанционно обучение е да се осигурят необходимите условия за работа от „хоум офис“:

- работно пространство – стая, кабинет
- оборудване: микрофон, камера, компютър, таблет, пиано, ел.пиано и др.
- достатъчно бърз и стабилен интернет
- налични инсталирани софтуери свързани с нотопис и редактиране.

³ Тук е добре да се отбележи, че в Държавния Университет на гр. Бразилия работят около 2400 щатни преподаватели и учат над 50 000 студенти.

- комфорт и позитивна нагласа за работа
- адекватна подготовка за провеждането на лекциите от нов тип: дигитализиран нотен материал, теоретичен материал и др., които да могат да бъдат споделяни на общия екран на видеоконференцията.
- подходящо осветление и др.

За изграждането на новата структура и метод на преподаване, бе от изключително значение адаптирането на педагогическия процес към дистанционно обучение да приключи още преди началото на учебната година.

- От страна на институцията (Университета) бе необходимо да се осигурят основните административни и педагогически платформи. В частност Държавният Университет на град Бразилия осигури административните структури: SEI, SIGAA и електронните среди за обучение: Aprender 2 (moodle), Aprender 3 (moodle) и Microsoft Teams заедно с Microsoft Office 365. Ръководството на университета организира безплатни курсове за усвояването на спецификите на горепосочените платформи.
- На компетентността на преподавателите бе поверена подготовката и структурирането на всяка отделна дисциплина, според нейните характеристики: практическа, теоретична или смесена, т.е. теоретично-практическа. Учебният материал се наложи да бъде прехвърлен в електронна форма. Предварително бе уточнена датата и формата на провеждането на изпитите по практическите дисциплини.

По теоретичните и смесените дисциплини бяха планирани и по-късно реализирани комбинирани изпити: online (устен изпит) и на базата на

платформите Aprender 2 (moodle) и Aprender 3 (moodle) писмени, т.е. чрез компютърен тест.

По време на семестъра е от изключителна важност да се актуализират техническите познания на преподаватели и студенти, което има за цел да подобри комуникациите, включващо запис на лекциите и да пести време и енергия в процеса на обучение.

Доста често се налага лекторът да ориентира студентите в използването на технологиите и платформите. В музикалния отдел бяха назначени двама преподаватели, както и един администратор, специализирани в IT технологиите и свързани с музиката, с цел да поддържат електронните среди, канала на Youtube на департамента и да ориентират студентите по отношение на нововъведенията при работа с програмите за дистанционно обучение. Тези педагози са с предварително натрупан професионален опит в преподаването от разстояние, тъй като университета повече от 10 години предлага дистанционно обучение. Това се е наложило, поради огромната територия на страната Бразилия.

Защо е необходимо всеки един преподавател да има необходимите специфични познания и гъвкавост в работата с технологиите?

Случвало се е да откаже определена платформа по време на учебен час и преподаващият в рамките на няколко минути да прехвърли обучението в друга електронна онлайн среда, за да продължи учебния процес. В случай, че студент е възпрепятстван по технически причини да „влезе в час“, по-късно да може да се възползва от цялостен запис на проведената лекция, особено, когато се отнася за групови дисциплини.

На студенти в затруднено финансово положение бяха предоставени от Университета на гр. Бразилия лаптопи, таблети и интернет устройства. Музикалният отдел от своя страна осигури електрически пиана на нуждаещи се студенти, за да бъдат ползвани по предмети, като облигатно пиано и дисциплини като, музикални структури, полифония, хармония и др.

Бяха закупени видео и аудио софтуери за запис, както и качествени слушалки и микрофони за студентите, за да се подобри работата в онлайн обучението.

От изключителна важност е правилният избор на подходящи електронни среди за комуникация и обучение. В зависимост от вида на учебната дисциплина, преподавателите от Музикалния отдел на университета (UnB - MUS) се възползваха от следните опции:

1. SIGAA⁴ UnB, Интегрирана Система за Управление на Академичните Дейности, създадена за всички държавни университети. Характеристики: това е официалната платформа на университета, която отговаря за административния контрол на провеждането на семестриалния педагогичен процес. В тази платформа се поставят присъствия и отсъствия, семестриални оценки, плановете на дисциплините, датите за насрочените изпити. В страницата на преподавателя, до която достъп има само той и учебна служба, се съдържа информация за всеки записан студент, включително и данни за контакт. Предоставена е възможност за обмяна на инструктивен материал. Предвидени са опции за провеждане на тестове, анкети и статистики. Позволява създаване на чат, както и връзка с Twitter за

⁴ <https://wiki.ifsudestemg.edu.br/tiki-index.php?page=SIGAA> (посетен на 11 март 2021)

подобряване на комуникацията. Системата поддържа реципрочно страница и на всеки студент. Тази платформа се използва за всички академични нива на обучение: бакалавърска степен, висше с теоретична насоченост (licenciatura), магистърска степен, докторска степен и специализации.

2. Microsoft Teams⁵, платформа закупена от университета за всички департаменти.

Характеристики: групови и индивидуални лекции, видеоконференции, събрания на академичния съвет, курсове, уъркшоп, мастер клас, изпити, обмяна на файлове като jpeg, pdf, mp3, wav, mp4 и др. Microsoft Teams позволява запис на проведените събития. Позволява комуникация чрез чат и създаване на виртуални стаи. Платформата е част от Office 365, платен от университета.

3. Aprender⁶ по подобие на Moodle⁷, платформа лицензирана от университета. Характеристики: поставяне на задачи, провеждане на контролни и тестове, като платформата поставя оценка на всеки студент според зададен принцип на изчисление от преподавателя. Позволява обмяна на файлове, провеждане на лекции тип видеоконференции и др. Много добре организирана обучителна платформа.

4. Zoom⁸. Характеристики: групови и индивидуални лекции, видеоконференции, събрания на академичния съвет, курсове,

⁵ https://en.wikipedia.org/wiki/Microsoft_Teams (посетен на 11 март 2021)

⁶ <https://aprender.unb.br/> (посетен на 11 март 2021)

⁷ <https://en.wikipedia.org/wiki/Moodle> (посетен на 11 март 2021)

⁸ https://en.wikipedia.org/wiki/Zoom_Video_Communications (посетен на 11 март 2021)

- уъркшоп, мастер клас, изпити, обмяна на файлове като jpeg, pdf, mp3, wav, mp4 и др. Позволява, запис на проведените събития. През 2020-та година се появиха някои проблеми със сигурността на тази платформа. За предпочитане е платената версия, която няма ограничение за времето на провежданото събитие.
5. Google meet⁹. Характеристики: видеоконференции, събрания. Голяма част от преподавателите от UnB поставят Google meet като резервен вариант на Microsoft Teams, в случай, че по някаква причина блокира. През 2020-та година тази платформа не показва задоволителни резултати по отношение на качеството на звука и по тази причина не попадна в списъка на предпочитаните електронни среди за индивидуални уроци по инструментално обучение.
 6. Skype¹⁰. Характеристики: предлага много добро качество на предаване на звука и е една от предпочитаните платформи за индивидуални уроци по инструмент и вокал. Предлага конферентна връзка и запис на събитието. Позволява комуникация чрез чат и изпращане на файлове. Тук е добре да се отбележи, че конферентната видео връзка на Microsoft Teams е базирана на Skype.
 7. WhatsApp¹¹, Viber¹² и др. Това са примери за гъвкави мобилни способности за бърза комуникация. Те могат да бъдат използвани като алтернатива за преподаване чрез смартфон или таблет, ако е

⁹ https://en.wikipedia.org/wiki/Google_Meet (посетен на 11 март 2021)

¹⁰ <https://bg.wikipedia.org/wiki/Skype> (посетен на 11 март 2021)

¹¹ <https://bg.wikipedia.org/wiki/WhatsApp> (посетен на 11 март 2021)

¹² <https://bg.wikipedia.org/wiki/Viber> (посетен на 11 март 2021)

наложително. Трябва да се отбележи, че при мобилните устройства е по-трудно свързването на професионални микрофони.

8. E-mail, Dropbox¹³, Google Drive¹⁴ и др. позволяват обмяна на големи по съдържание файлове.

Чрез Youtube канала на Музикалния Отдел на Държавният Университет на гр. Бразилия се излъчват майсторски класове, творчески и дискуссионни срещи, рецитали, концерти и продукции на студентите, както и смесени участия с преподаватели. Поставят се и компилирани изпълнения на видеозапис.

Примери:

Изпълнение по време на пандемия: „Курс за музициране в камерен струнен оркестър - УнВ 2020¹⁵“

¹³ <https://bg.wikipedia.org/wiki/Dropbox> (посетен на 11 март 2021)

¹⁴ https://en.wikipedia.org/wiki/Google_Drive (посетен на 11 март 2021)

¹⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=brjSn9K8T9A> Изпълнението е поставено в канала на Youtube на Музикалния Отдел на Държавния Университет на гр. Бразилия, Бразилия. (посетен на 11 март 2021)

Universidade de Brasília - UnB

**CURSO de EXTENSÃO
CORDAS UnB 2020**

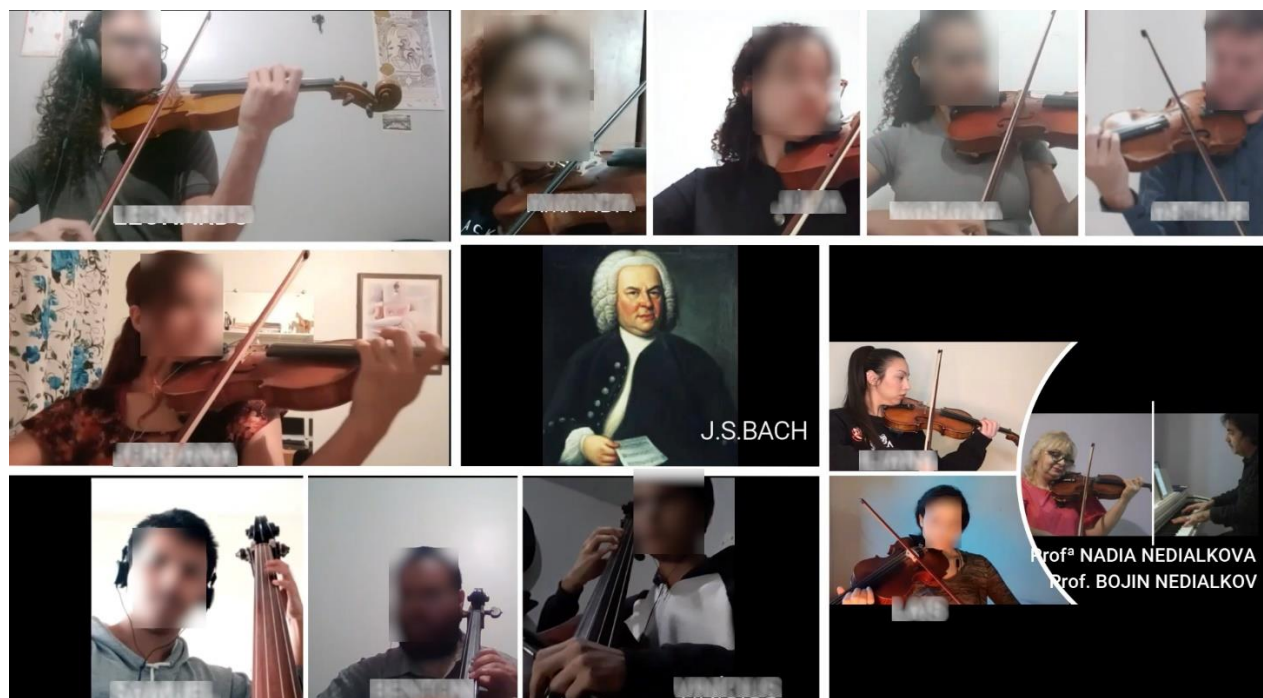
J.S.BACH - Aria da Suite nº3 BWV 1068 em Ré Maior
Coordenadora: Profª Nadia Nedralkova

**INSTITUTO DE ARTES
DEPARTAMENTO DE MÚSICA
UNIVERSIDADE DE BRASÍLIA
BRASÍLIA - DF**

Produção: **Nadia Nedralkova**
Bojin Nedralkov

Junho 2020
Universidade de Brasília
BRASÍLIA - DF
BRASIL

Пример за видео компиляция на изпълнението на Бах - Ария от Сюита № 3 BWV 1068 в ре мажор, юни 2020-та година, гр. Бразилия.

Водещ на курса: проф. д-р Надя Василева Недялкова. Продуценти: проф. д-р Надя Василева Недялкова, проф. д-р Божин Илиев Недялков.

Следва пример от синхронно проведена лекция по дисциплината музикален език и музикално структуриране 4. Предмет на учебния час: акорди с увеличена секста в подготовка за енхармонична модулация (раздел Хармония - хроматика).

LINGUAGEM E ESTRUTURAÇÃO MUSICAL 4
ACORDES DE 6ª AUMENTADA
AULA ONLINE 23.11.2020
Prof. Dr. Bojin Iliev Nedialkov

**Acorde Italiano
Resolução 01 mais utilizada**

Sw+6 K₄6 D T
Fr+6 K₄6 Fr+6 K₄6 Fr+6 D
It+6 D It+6 K₄6 It+6 K₄6

Лекцията е проведена онлайн чрез платформата Microsoft Teams на 23.11.2020 г. от проф. д-р Божин Илиев Недялков.

Заклучение:

Поради високата концентрация и дифузното разпространение на коронавируса в Бразилия, се наложи обучението в университетите и училищата да премине единствено на дистанционен принцип. За целта

Министерството на образованието нареди всеки институт поотделно да анализира ресурсите си съгласно характеристиките на района в който се намира. Това включваше изследвания на базата на анкети и статистики относно здравето на популацията в определеното населено място, благосъстоянието на семействата на студентите, което да определи каква част от тях биха имали нужда от интернет, компютри и други електронни пособия, както и всички останали предпоставки за успешно водене на лекциите от страна на преподавателите. Тъй като известен процент от преподавателския състав не бе запознат в детайли с първите три от горепосочените платформи, а именно: SIGAA UnB, Microsoft Teams и Arprender, се наложи да бъде отложено началото на първият семестър за 2020-та година. Преподавателите бяха ориентирани да отворят курсове по определени материи, за да се адаптират по-лесно с работата онлайн до официалното започване на семестъра. През този период се даваха препоръки за нов подход, при който да се намали максимално психическото натоварване както на студентите, така и на преподавателите. Основните принципи бяха и продължават да бъдат следните: **„здравето на първо място“** и **„да не се допуска нито един студент да изостане“**. Висшият административен съвет на университета извърши някои промени по отношение **„разхлабване“** на определени изисквания, като например всеки студент да може по всяко време на семестъра да се откаже от която и да е дисциплина, както и да отложи целия семестър. Това се наложи от факта, че в не една фамилия имаше болни от Ковид-19, както и загуба на роднини и близки, което се отразяваше на психичното състояние и работоспособността на студентите.

С общите усилия на Министерството на образованието, ректорът, академичните съвети, индивидуалните наблюдения и приноса на всеки преподавател, както и на цялата научна и културна общественост, „новата реалност“ в образованието се наложи с максимално бързи темпове. В много аспекти първият семестър на 2020-та година на Университетите в Бразилия надмина очакванията по отношение на качество и продуктивност на учебния процес.

Библиография:

CIFUENTES-FAURA, J. Consecuencias en los niños del cierre de escuelas por Covid- 19: el papel del gobierno, profesores y padres. Revista Internacional de Educación para la Justicia Social, Madrid: v. 9, n. 3e, p. 1-12, 2020. <https://revistas.uam.es/riejs/article/view/12216/12089> (посетен на 11 март 2021)

DIAS, E. PINTO, F. C. F. Educação e sociedade. Ensaio: Avaliação e Políticas Públicas em Educação, Rio de Janeiro: v. 27, n. 104, p. 449-454, set. 2019. <https://doi.org/10.1590/s0104-40362019002701041> (посетен на 11 март 2021)

FREIRE, P. Pedagogia da autonomia: saberes necessários à prática educativa. 25. ed. São Paulo: Paz e Terra, 2002.

MAIA, B. R. DIAS, P. C. Ansiedade, depressão e estresse em estudantes universitários: o impacto da COVID-19. Estudos de Psicologia (Campinas), Campinas: v. 37, e200067, 2020. https://www.scielo.br/scielo.php?pid=S0103-166X2020000100504&script=sci_arttext (посетен на 11 март 2021)

NEDIALKOV, Bojin. PEREIRA, Flavio. Harmonia Funcional, Progressão de Acordes, Teoria e Prática, ISBN 978-85-230-0995-3. Brasília-DF: Editora Universidade de Brasília, 2018.

UNESCO. A Comissão Futuros da Educação da Unesco apela ao planejamento antecipado contra o aumento das desigualdades após a COVID-19. Paris: Unesco, 16 abr. 2020. <https://pt.unesco.org/news/comissao-futuros-da-educacao-da-unesco-apela-ao-planejamento-antecipado-o-aumento-das>. (посетен на 11 март 2021)